

Yaratıcı Problem Çözmede Bilişsel Yaklaşımlar

Yrd. Doç. Dr. Gökçe Ketizmen Önal

Özet

Yaratıcılık pek çok bilimsel, sanatsal, sosyal ve endüstriyel etkinliklere ilişkin oldukça geniş bir alana yayılmıştır. Bilişsel bakış açısı çerçevesinde yaratıcılık; tam olarak tanımlanmamış bir alanda gerekli problemlerin tespit edilmesi ve daha sonra bu problemlere bilişsel mekanizmalardan faydalanılarak çözüm bulunmasıdır. Bu çalışma; problem çözme sürecinde yaratıcılık kavramı ve ilgili yaklaşımların araştırılmasını, bilişsel yaklaşım esasına dayandırılarak geliştirilmiş üç önemli modelin incelenmesini kapsamaktadır. Bu modeller; yaratıcı bilişsel yaklaşımın temellerini ortaya atan James Melvin Rhodes (1926)'un "Yaratıcılığın 4P'leri yaklaşımı", Smith ve diğerleri (1995) 'in" Üretim-keşif modeli" ve O'Neill ve Shallcross (1994) 'un "Sezgisel Düşünme Modeli"dir. Yaratıcılığın bir süreç olarak ölçülebilmesi için kaynak niteliğinde olan bu modeller; bilişsel bir bakış açısı ile geliştirilen araştırmalar için de önemli bir yere sahiptir.

Anahtar Kelimeler

yaratıcılık
yaratıcılıkta bilişsel yaklaşımlar
yaratıcı problem çözme
bilişsel yaklaşım

COGNITIVE APPROACHES IN CREATIVE PROBLEM SOLVING

Abstract

Creativity expands in so many activities in the field of design, industry and science. In the frame of cognitive perspective, it is about detecting necessary problems in fully undefined area and later finding out a solution by using cognitive mechanism. Study covers investigation of theme creativity in problem solving process, related approaches and exploration of three important models attributed to cognitive approaches. These models are, "4P's' of creativity" by James Melvin Rhodes (1926); who introduced the foundations of creative cognitive approach, "Geneptore model" by Smith et al. (1995) and "Sensational Thinking" by O'Neill and Shallcross (1994). As a source for measuring creativity as a process, these models are thought to be important for research developed by cognitive approaches.

Keywords

creativity
cognitive approaches in creativity
creative problem solving
cognitive approach